

A zenei könyvtárak technikai felszerelése

Az Élet és Irodalom közölte egyszer: az ÉS csak olyan illusztrációkat jelentet meg a lapban, melyek művészi értékükből nem veszítenek a nyomdai eljárás során. Könyvtáraink a hangfelvételek gyűjtésével különleges szolgáltatást is vállaltak: a felvételek átjátszását. De milyen minőségben? Sajnos, még napjainkban is tapasztalható, hogy különféle fórumokon, kiadványokban gyenge minőségű, *házi használatra készült* berendezések megvételét javasolják a zenei könyvtáraknak. Nem csoda tehát, ha a könyvtárak egy részében gyenge a zenei részleg felszerelése.

Elég-e, ha csak hallhatóvá tesszük a felvételeket? Nem. Hangfelvételeink többsége zenemű — ha úgy tetszik: egyfajta művészeti termék —, melyet a hanglemezyárak a jelenlegi legkorszerűbb anyagok és eljárások segítségével úgy rögzítenek, hogy azok mind jobban megközelítik az élethű hangvisszaadást. A zenei könyvtáraknak hanglemezeit, hangfelvételeiket *ezen a színvonalon* kell tartaniuk, és a zenét, mint művészetet megismerni vágyó és azt kedvelő emberekhez eljuttatniuk. A könyvtár ezt a célját kommersz készülékekkel nem érheti el, csakis tudatosan megtervezett hangrendszerrel, melynek minden darabja — a lemezjátszó tűjétől a fejhallgatóig — tartósan kiváló minőségű. A színvonal-követelményeknek sem anyagiak, sem a hazai piac esetleges kínálata nem szabhat határt, hiszen az egész rendszer színvonalát leronthatja egyetlen gyenge minőségű hangátalakító. A közművelődési intézményeknek nem szabad egy művészeti termék minőségét lerontaniuk, és ezáltal megfosztaniuk az igazi műélvezettől azokat, akiknek túl kicsi a pénztárcájuk saját „profi” berendezések megvásárlására. A használó szempontjai a legfontosabbak, mert nem mindegy, milyen minőségben terjesztjük a zenét.

Krutzler Ferenc

Könyvtári szakfelügyelet a főiskolai könyvtáraknál

A felsőfokú technikumoknak, szakiskoláknak, intézeteknek a hatvanas évek végén történt átszervezése nagy, elsősorban mennyiségi fejlődést indított el a főiskolai könyvtárak körében. Az előrelépés jele volt a *főiskolai könyvtárvezetők tanácsának* megalakítása 1976 májusában, valamint a főiskolai könyvtárak szakfelügyelőjének kinevezése is.

A fejlődés azonban az eltelt idő alatt annak ellenére, hogy a kinevezett szakfelügyelő és az érdekelt könyvtárvezetők mindent megtektek a főiskolai könyvtárügyért, a fenntartók eltérő állásfoglalásai következtében egyenetlen volt. Az eltérések a könyvtárak szervezeti, tárgyi, személyi feltételeit illetően egyaránt igen szembevetődtek. E különbségek felszámolása végett véleményem szerint az Oktatási Minisztérium illetékes főosztályainak útmutatást kellene kidolgoztatniuk, amely a fenntartóságuk alá tartozó *főiskolák vezetői és könyvtárosai* számára egyaránt kötelező érvényű lenne. Ennek az állásfoglalásnak elsősorban a főiskolai könyvtárvezetők tanácsának ülésein felmerült kérdésekre kellene kiterjednie. Kidolgozásával a problémákat átfogóan ismerő szakembert kellene megbízni.

Az Oktatási Minisztérium felügyelete alá tartozó főiskolai könyvtárak nagy száma és a felsőoktatásban betöltendő fontos szerepük indokoltá tenné az *Oktatási Minisztérium keretén belül legalább egy függetlenített főiskolai könyvtári szakfelügyelő alkalmazását*. Ezzel egyidejűleg a főiskolai könyvtárvezetők tanácsának elnökét meg kellene bízni a *vezető szakfelügyelői* teendők ellátásával.

A kérdés felvetését indokoltá teszi a Minisztertanács 17/1976. sz. rendeletének 30. paragrafusában a könyvtárak ágazati felügyeletére utaló rész. A 2. (bek) szerint: „Az ágazati felügyelet keretében a kulturális miniszter az érdekelt miniszterekkel... egyetértésben” hozza meg döntéseit. A szakminisztériumoknál, országos szervezetknél azonban a könyvtárügy jelenleg gazdátlan. Nem volna szerencsés az írósztalok számát szaporítani, de a kérdést megoldaná, ha — a közművelődési könyvtári felügyelet mintájára, „csak” megbízási jogviszony alapján — megfelelő szakképesítéssel és tapasztalattal rendelkező szakember kezébe kerülne egy-egy szakminisztérium, országos hatáskörű szerv könyvtárügyének szakfelügyeleti gondozása.

Az elmondottak egyértelművé teszik, hogy a szakfelügyelő elsődleges feladata könyvtárügyi szakvélemény adása a szaktárca illetékesei részére, tehát a szakfelügyelő tanácsadóként működne a szaktárca vonatkozásában és összekötőként az ága-